

Statens vegvesen

Notat

Til:

Forhandlingsutvalget
for Bymiljøpakken

Fra:

Statens vegvesen

Saksbehandler:

Alberte Marie Ruud og Kristian Bauge

Vår dato: 14. november 2019

Justert notat: Framdrift for iverksettelse av justert bompengeprogger på Nord-Jæren

Premisser i det videre arbeidet

Det lokale forliket av 6. november 2019 gir et godt grunnlag for justeringer av bompengeproggeren på Nord-Jæren. Basert på det lokale forliket legger vi følgende premisser til grunn i den videre prosessen for iverksettelse av det justerte bompengeproggeren:

- Rushtidsavgiften fjernes.
- Grunntaksten for takstgruppe 1 settes til 22 2018-kr i 2020, og prisjusteres deretter.
- Elbiler med gyldig avtale og elektronisk brikke skal betale halv grunntakst (etter rabatt). Beslutning om ev innføring takst for hydrogendrevne biler tas av lokale på et senere tidspunkt.
- Kjøretøy i takstgruppe 1 med gyldig avtale og elektronisk brikke får 20% rabatt.
- For takstgruppe 2 settes taksten til 2,5 ganger grunntakst for takstgruppe 1. Det er ingen rabatt for denne takstgruppen.
- Innkrevingsretning på Bybrua snus. Bomplasseringer og/eller innkrevingsretninger for Tananger og Lura endres, uten at dette skaper hull i bomringen.
- Timeregel basert på første registrerte passering gjennom bomringen.
- Felles timeregel med Ryfast.
- Det legges opp til at investeringer i pakken kan finansieres ved låneopptak. Størrelsen på låneopptaket og ev. fylkeskommunal (og kommunal) garanti vil en komme tilbake til.

De lokale partene er enige om at nødvendige tiltak for å endre bomplasseringer og/eller innkrevingsretninger for Tananger og Lura skal besluttes og iverksettes så snart som mulig, og i alle fall senest i løpet av våren 2020.

I det videre arbeidet anbefaler vi å benytte prognosene for ventet utvikling i elbilandelen i Rogaland som er lagt til grunn i nasjonalbudsjettet for 2019 (NB19-banen). Utviklingen av elbilandelen gir en betydelig usikkerhet for bompenginntektene fordi den har stor betydning for gjennomsnittsinntekten per passering.

Samferdselsdepartementet har besluttet at det i inntekstberegninger i bompengeproposisjoner skal legges til grunn at gjennomsnittsinntekten opprettholdes. Det er imidlertid en lokal beslutning hvorvidt grunntaksten skal justeres for å opprettholde gjennomsnittsinntekten. Vi viser forøvrig til brevet til Vegdirektoratet fra Samferdselsdepartementet datert 20. mai, om nye retningslinjer for porteføljestyrte bompengepakker. I brevet er det presisert at det må være en balanse mellom inntekter og utgifter i prosjektporteføljen. Lavere inntekter enn forutsatt betyr at prosjekter må tas ut av porteføljen for å opprettholde balansen mellom inntekter og utgifter. Det er ikke lengre åpning for å utvide innkrevingsperioden for å finansiere kostnadsøkning i prosjektene eller lavere inntekt enn prognosene fra proposisjonen.

Framdrift

I forslag til statsbudsjett 2020 står det følgende om prosessen for justert bompengeplegg på Nord-Jæren:

«Lokale myndigheter har signalisert at det er aktuelt å gjøre flere justeringer i bompengeplegget. Det kan også være aktuelt å endre porteføljen. Endringer av dette omfanget bør ses i sammenheng for å sikre at en når det til enhver tid gjeldende nullvekstmålet. Det må også dokumenteres at inntektene fra pakken faktisk kan finansiere samtlige prosjekter som ligger i pakken. Prosjektene må fremgå i prioritert rekkefølge. Dersom lokale myndigheter ønsker å fjerne rushtidsavgiften raskt uten at helheten i pakken er vurdert, legger departementet til grunn at dette ses på som et første trinn i revideringen av pakken. Det forutsettes da at lokale myndigheter på et senere tidspunkt vedtar et samlet opplegg som ivaretar helheten i pakken og krav om måloppnåelse. Det må vurderes om revidert pakke utløser krav om ekstern kvalitetssikring (KS2). Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.»

Vi vil legge til rette for en raskest mulig prosess for å iverksette et justert bompengeplegg på Nord-Jæren. Det betyr at vi legger opp til følgende fremdrift:

- I løpet av november: Statens vegvesen kvalitetssikrer beregninger og lokale vedtak. En slik framdrift forutsetter at lokale parter konkretiserer de nevnte endringene for bomstasjonene for Tananger og Lura og gir sin tilslutning til premissene beskrevet over.
- 6. desember; En omforent byvekstavtale, med en prosjektportefølje som har et tilstrekkelig finansieringsgrunnlag, og der måloppnåelse er sannynliggjort, overleveres fra forhandlingsutvalget til politisk styringsgruppe. Målet er at avtalen skal være ferdig fremforhandlet 6. desember, og overleveres politisk styringsgruppe samme dag (6. desember).
- Medio desember: Framforhandlet byvekstavtale behandles lokalpolitisk så raskt som mulig etter 6. desember.
- Etter lokalpolitiske vedtak i alle kommunestyre og i fylkestinget vil Samferdselsdepartementet beslutte framdrift for regjeringsbehandling av byvekstavtalen. Basert på de lokale vedtakene vil departementet ta stilling til om statsråden vil bruke sin fullmakt til å fjerne rushtidsavgiften før helheten i bompengeplegget er behandlet av Stortinget.

- Innføring av halv elbiltakst bør helst innføres samtidig med at rushtidsavgiften avvikles. Vi mener at åpningen for lokal beslutning om å innføre inntil halv takst for nullutslippsbiler åpner for at dette kan besluttes lokalt uavhengig av stortingsbehandling.
- Deretter forberedes og behandles et nytt bomopplegg i en stortingsproposisjon. Det kan ta et halvt år eller mer avhengig av hvorvidt Samferdselsdepartementet beslutter at nytt bompengeopplegg skal til ekstern kvalitetssikring (KS2).